

5 Ιουνίου 2020

Γέροντας Ιωσήφ: Ο Γρηγόριος ο Νύσσης ομολογεί ότι ο Χριστιανισμός είναι «θείας φύσεως μίμησις»!

[Ορθοδοξία και Ορθοπραξία](#) / [Χαριτωμένες παραινέσεις](#)

Γέροντας Ιωσήφ Βατοπαιδινός (1921-2009)

Είναι γνωστόν ότι στην παλαιότερη εποχή δεν εμφανίζεται με τόσην ευκρίνεια αυτή η φράσι στη γλώσσα των Πατέρων «μίμησις Χριστού».

Και τούτο, είτε χάριν αποφαιτικής θεολογικής ακριβείας είτε προς διαστολήν από τη δυτική εκκλησιαστική παράδοσι, χωρίς αυτό να σημαίνει ότι και πρακτικώς απουσίαζε η κατ' ίχνος μίμησι του προτύπου και παναρέτου βίου του Κυρίου μας.

Το παράδειγμα του Μωϋσή επί της βάτου, όπου εξ ευλαβείας συνεστάλη να υψώση το βλέμμα λαλούντος του Θεού, παραδειγματίζεν ίσως τους Πατέρας· «απέστρεψεν δε Μωϋσής το πρόσωπον αυτού· ευλαβείτο γαρ κατεμβλέψαι ενώπιον του Θεού».

Η κατά γράμμα έννοια της μιμήσεως του Χριστού-Θεού φαίνεται αντιφατική εξ αιτίας της διαφοράς του πεπερασμένου και θνητού ανθρώπου έναντι του υπερβατικού και ακαταλήπτου Θεού, αλλά δεν προκύπτει θέμα έρευνας ή περιγραφής της θείας ουσίας και φύσεως.

Ο κατά φύσιν απρόσιτος και απερίγραφτος και ασύλληπτος Θεός απεκαλύφθη διά των θείων του ενεργειών και έγινε γνωστός στους ανθρώπους, προσκαλών αυτούς εις μίμησιν της χρηστότητας και αγάπης του.

Κατά φύσιν η ανθρώπινη δυνατότης είναι πολύ περιορισμένη, ώστε να μιμηθεί τις θείες ενέργειες, αλλά αυτές οι ίδιες οι θείες ενέργειες -τις οποίες με μία λέξι ονομάζουμε «θείαν χάριν»- συμπληρώνουν κάθε ανθρώπινη ασθένεια και αδυναμία, ώστε ο άνθρωπος «πάντα να ισχύη εν τω ενδυναμούντι αυτόν Χριστώ».

Η αληθής και τελεία του Λόγου του Θεού ενανθρώπησι συνεπλήρωσε και ωλοκλήρωσε την ανθρώπινη φύσι διά της προσλήψεως αυτής, ώστε όχι μόνον να είναι κατορθωτή η θεία μίμησις, αλλά να είναι κατορθωτός και ο σκοπός της ζωής.

Ο αρχικός όρος της κατασκευής του ανθρώπου ως «κατ' εικόνα και ομοίωσιν» του Θεού ανεπλάσθη διά της θείας σαρκώσεως και το νόημα της «θεομιμησίας» έγινε πλέον ο κεντρικός στόχος του ανθρωπίνου προορισμού.

Ο Θεανθρωπισμός, εισερχόμενος στη σφαίρα του καθολικού προορισμού και καθήκοντος, πείθει πάντα βουλόμενον, ότι χάριτι Χριστού δύναται να γίνη και να αισθάνεται ως «κληρονόμος Θεού και συγκληρονόμος του Υιού αυτού».

Μετά παρρησίας ο Παύλος παροτρύνει τον καθένα προς την θεομίμησι σαν κοινό καθήκον· «μιμηταί μου γίνεσθε, καθώς καγώ Χριστού».

Και, όταν απορούν οι διστάζοντες, αναλύει το πως τούτο επιτυγχάνεται· «ο Θεός ενεργεί σ' εσάς, ώστε να θέλετε και να πράττετε, ό,τι είναι σύμφωνο με το λυτρωτικό του σχέδιο» (Φιλ. 2, 13), καθώς και «όλα τα μπορώ χάρη στο Χριστό που με δυναμώνει» (Φιλ. 4,13).

Στα Ευαγγέλια δεν αναφέρεται συνήθως ο όρος «μίμησις Χριστού», αλλά το ακολουθείν πίσω Αυτού ως χαρακτηριστικόν μαθητείας ιδίως των ακολουθούντων Αυτώ μαθητών.

Όμως από τους Αποστόλους γενικώς εκηρύχθη η μίμησι του Χριστού σε όλη την έκτασι. Ακολουθούντες οι μετά τους Αποστόλους Πατέρες -Ωριγένης, Ιγνάτιος, Κλήμης ο Αλεξανδρεύς- διδάσκουν «πολιτεύεσθαι εις δύναμιν εξομοιωτικήν τω Θεώ».

Γρηγόριος ο Νύσσης ομολογεί ότι ο Χριστιανισμός είναι «θείας φύσεως μίμησις». Και ακολουθούν οι υπόλοιποι Πατέρες Βασίλειος, Χρυσόστομος και άλλοι έως των ημερών μας το αυτό φρονούντες εν Χριστώ Ιησού.

Ο Κύριός μας άλλωστε λίγο προ της παραδόσεώς του, όταν ένιψε τους πόδας των

μαθητών, τους παρεκίνησε να μιμούνται την ταπείνωσί του.

Συνεχίζεται

Απόσπασμα από το κεφάλαιο, «Μίμηση του Χριστού ή 'περί του κατ' ίχνος Αυτώ ακολουθείν'», του βιβλίου του Γέροντα Ιωσήφ Βατοπαιδινού, «Λόγοι παρακλήσεως», έκδοση Ιεράς Μεγίστης Μονής Βατοπαιδίου.